

BRO

**Regionálne centrum zhodnocovania
biologicky rozložiteľných odpadov
v meste Nemšová**

**ČO ROBÍME A ČO CHCEME
v odpadovom hospodárstve v Nemšovej**

ČO ROBÍME S ODPADMI ...

Všetko začalo projektom

Projekt s názvom „Regionálne centrum zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov v meste Nemšová“ zahŕňa realizáciu výstavby kompostárne, zavedenie triedeného zberu biologických odpadov v Nemšovej a informačnú kampaň k zvýšeniu povedomia obyvateľstva o zhodnocovaní biologicky rozložiteľných odpadov.

Regionálne centrum zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov v podobe kompostárne sa nachádza na ulici Gorkého v mestskej časti Ľuborča v Nemšovej na sútoku riek Vlára a Váh, vedľa Čistiarne odpadových vôd Nemšová.

Hlavným účelom kompostárne je pomocou riadeného procesu zabezpečiť spracovanie biologických odpadov z triedeného zberu, z údržby verejnej zelene, kuchynských a reštauračných biologických odpadov a kalov z čistiarne odpadových vôd na konečný produkt, ktorým je kompost – organické hnojivo ideálne na pestovanie rastlín.

Realizácia projektu začala v januári roku 2010 a končí v júni roku 2014. V súčasnosti je kompostáreň v skúšobnej prevádzke a realizuje sa informačná kampaň.

Ako sa v Nemšovej hospodári s odpadom

Mesto Nemšová je manažérom odpadového hospodárstva na území mesta Nemšová. Zber a prepravu komunálnych odpadov vykonáva prostredníctvom spoločnosti Marius Pedersen, a. s. Trenčín aj Verejnoprospešnými službami m.p.o. Nemšová.

Zber zmesového komunálneho odpadu prebieha do 110 l a 120 l zberných nádob s frekvenciou vývozu 1x za 2 týždne a do 1 100 l kontajnerov s frekvenciou vývozu 1x za týždeň.

Objemný odpad sa zbiera vopred vyhlásenou akciou minimálne 2x do roka, vždy na jar a na jeseň.

Drobný stavebný odpad sa môže doniesť na Zberný dvor v Nemšovej v množstve za 1 domácnosť 1m³ alebo 1 000kg ročne.

Triedený zber odpadov v Nemšovej zahŕňa papier a lepenku, plasty, farebné a biele sklo, kovy, tetrapaky, biologicky rozložiteľné odpady, textil, opotrebované pneumatiky, žiarivky a žiarovky, batérie a akumulátory, odpadový kuchynský olej a elektroodpad z domácností.

Na Zbernom dvore odpadov, ktorý sa nachádza na ulici Borovského v mestskej časti Ľuborča v Nemšovej na sútoku riek Vlára a Váh vedľa Čistiarne odpadových vôd z južnej strany, môžu občania mesta Nemšová, ktorí majú uhradený poplatok za komunálne odpady, bezplatne odovzdať papier a lepenku, plasty a tvrdé plasty, sklo, tetrapaky, kovy, textil, monočlánky, batérie a akumulátory, žiarivky a iné odpady s obsahom ortuti, odpadový kuchynský olej, elektroodpad z domácností, objemný odpad, drobný stavebný odpad a opotrebované pneumatiky z osobných automobilov.

Návštevníci zberného dvora sú povinní rešpektovať pokyny obsluhy zberného dvora. Na požiadanie musia preukázať svoju totožnosť.

Otváracie hodiny Zberného dvora odpadov sú v pondelok až piatok od 13:00 do 17:00 hodiny, v sobotu od 08:00 do 13:00 hodiny.

Ako správne triediť odpad?

PAPIER a LEPENKA

sa zbiera do čiernych 240 l nádob v rodinných domoch a do 1 100 l kontajnerov na to určených v bytových domoch

Patrí sem: noviny, časopisy, zošity, plagáty, baliaci papier, vlnitá a hladká lepenka, kartóny, škatule, knihy bez väzby, kancelársky papier, bločky z obchodov, lístky z kina, z dopravy, staré pohľadnice, listy, obálky (bez plastových okienok), malé kúsky po strihaní papiera, papierové vrecká od múky, cukru, papier od potravín...

Z papiera je vhodné odstrániť sponky na spisy, lepiacu, textilnú alebo plastovú súčasť. Škatule je potrebné rozobrať, aby zaberali menej miesta.

Nepatrí sem: nápojové kartónové obaly (tetrapaky) od mlieka, smotany, džúsov, obaly od polotovarov v prášku (halušiek, pudingov, polievok, korenín, semien),

jednorazové plienky a hygienické potreby, pláty od vajíčok, kopírovací papier (indigo), asfaltový, dechtový, brúsny, masťný, voskovaný, krepový papier, papier na pečenie, stieracie žreby a znečistený papier od potravín...

PLASTY

sa zbierajú do plastových vriec v rodinných domoch a do žltých 1 100 l kontajnerov v bytových domoch

Patria sem: PE a PET fľaše od minerálok, malinoviek, kofoly, mlieka, sirupov, octu, oleja, vína, piva, PE obaly od drogerie, plastové vrecia, tašky a vrecká, obalové fólie, záhradné a potravinové fólie...

Plastové obaly je vhodné zbaviť hrubých nečistôt. Dovoľené je ponechať na obaloch uzávery a etikety. Zbierajú sa zošliapnuté tak, aby bol ich objem čo najmenší.

Nepatria sem: vyššie napísané plastové obaly so zvyškami obsahu, jednorazové plienky a hygienické potreby, zeminou silne znečistené záhradné fólie, alobal, viacvrstvové kombinované obaly od kávy, kakaa, slaností a sladkostí a vreckových polievok; guma, molitan, podlahové krytiny, obaly z nebezpečných látok napr.: motorových olejov, farieb, lepidla; plastové okná...

TETRAPAKY (VKM)

sa zbierajú do plastových vriec v rodinných domoch a do červených 1 100 l kontajnerov v bytových domoch

Patria sem: tetrapaky od mlieka, mliečnych výrobkov, džúsov, vína... Tetrapaky je vhodné vypláchnuť. Zbierajú sa zošliapnuté tak, aby bol ich objem čo najmenší.

Nepatria sem: vyššie napísané tetrapakové obaly so zvyškami obsahu, alobal, hliníkové viečka napr. od jogurtov a smotany...; viacvrstvové kombinované obaly od kávy, kakaa, slaností a sladkostí a vreckových polievok...

BIELE SKLO

sa zbiera do kontajnera umiestnenom na zbernom dvore odpadov.

SKLO NETRIEDENÉ

podľa farieb sa zbiera do zelených 1 100 l kontajnerov.

Patrí sem: sklo všetkých farieb rozdelené na biele a ostatné farby, sklenené poháre od zaváranín, fľaše, fľaštičky od kozmetiky, dymové a mliečne sklo, úlomky skla, okenné/taľuňové sklo...

Sklenené obaly je vhodné zbaviť hrubých nečistôt. Etikety nevadia.

Nepatrí sem: vyššie uvedené sklenené obaly so zvyškami obsahu, keramika, kamenivo, porcelán, žiarivky, žiarovky a výbojky, varné sklo, zrkadlá, kovové uzávery, drôťované sklo, plexisklo, autosklo, teplomery, obrazovky, sklobetónové tvárnice...

ČO CHCEME DOSIAHNUŤ ZBEROM A KOMPOSTOVANÍM BIOLOGICKÝCH ODPADOV ...

Biologické odpady zblízka

Biologické odpady sú najväčšou zložkou v zmesovom komunálnom odpade. V zástavbe rodinných domov v meste Nemšová je ich podiel 48,5 % v závislosti od ročného obdobia a spôsobu hospodárenia na pozemkoch pôvodcov odpadu. V zástavbe bytových domov je podiel biologických odpadov 42 %. Preto zaoberať sa týmto druhom odpadov je najúčinnším a najlepším krokom k zníženiu množstva zneškodňovaných odpadov na skládke odpadov. Vyzbieraním a skompostovaním biologických odpadov Mesto Nemšová ušetrí finančné prostriedky za skládkovanie odpadov a z biologického odpadu získa kvalitné hnojivo v podobe kompostu.

Ako sa dá narábať s biologickými odpadmi v Nemšovej:

- zbierať ich do hnedých nádob, ktoré sa odvážajú na kompostáreň
- odovzdať konáre počas vyhlásených zberov
- odovzdať ich priamo do kompostárne
- doma ich skompostovať a vyrobiť si kvalitný kompost

BIOLOGICKÉ ODPADY

sa zbierajú do hnedých 120 l a 240 l nádob v rodinných i bytových domoch

Patrí sem: kvety, tráva, seno, slama, lístie, drewný odpad zo strihania a orezavania krovín a stromov, vypletá burina, pozberové zvyšky z pestovania, zhnité ovocie a zelenina, piliny, drewná štiepka, hoblina, studený drewný popol, zvyšky z čistenia zeleniny a ovocia, čajové vrecká, usadenina z kávy, použité papierové vreckovky, obrúsky z desiaty, škrupinky z vajíčok.

Nepatrí sem: papier, plasty, sklo, tetrapaky, kovy, jednorazové plienky, lieky, popol z uhlia a drevotriesky, kamene a hlina, textil, cigaretové ohorky, kosti, mliečne potraviny, mäso, uhynuté zvieratá, časti zvierat z domácej zabiľky.

Biologický odpad, ktorý bude umiestnený vedľa nádob, obsluha zberného vozidla prevezme len v papierovom obale bez zvyškov plastových lepiacich pásov alebo motúza.

Zber konárov zo stromov a kríkov sa uskutočňuje na jar a na jeseň vopred vyhlásenou akciou postupne po mestských častiach Nemšová, Ľuborča, Kľúčové a Trenčianska Závada. Konáre musia byť pripravené v dĺžke približne 1 meter a zviazané do zväzkov v primeranej veľkosti tak, aby sa nimi dalo ručne manipulovať. Zväzky konárov obyvatelia vyložia v deň zberu pred svoj dom tak, aby neohrozovali

bezpečnosť okoloidúcich ľudí a neobmedzovali cestnú premávku. Ak ostanú po zbere konárov nejaké drobné zvyšky alebo nečistoty pred domami obyvateľov, obyvatelia si ich poupratujú.

Priamo v kompostárni je možné odovzdať biologické odpady od marca do októbra vždy v sobotu od 10:00 do 12:00 hodiny.

Domáce kompostovanie je najlepším a najjednoduchším spôsobom ako získať kvalitné hnojivo pre svoju záhradku v podobe kompostu. Každý, kto býva v rodinnom dome, alebo má záhradu, môže biologický odpad jednoducho svojpomocne spracovať. Rastlinné zvyšky z prípravy jedál, zvyšky z pestovania rôznych plodín v záhrade alebo na poli, konáre, lístie, pokosená tráva, zvädnuté kvety, hnoj z chovu hospodárskych zvierat – to všetko môžeme využiť na výrobu kvalitného kompostu. Ten následne používame pri pestovaní rastlín ako prírodné hnojivo, vracajúce do pôdy výživné látky a organickú hmotu.

Prínos kompostovania biologických odpadov

Zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu do roku 2018 o 30%

V roku 2013 sa v Nemšovej vyprodukovalo 1 791,51 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva sa 75 % (1 345,37 ton) uložilo na skládku odpadov a 25 % (446,14 ton) sa vytriedilo a odovzdalo na recykláciu. To znamená, že každý obyvateľ Nemšovej vyprodukoval v roku 2013 priemerne 285,54 kg komunálneho odpadu, z ktorého vytriedil iba necelých 71,1 kg surovín. To je malá časť odpadov, ktorá sa zmenila na suroviny. Z komunálneho odpadu je možné i v podmienkach Nemšovej vytriediť až 90 % odpadov.

Biologické odpady sú najväčšou zložkou komunálnych odpadov, tvoria až 48 % podiel. Ak zameriame svoju pozornosť na správne nakladanie s biologickým odpadom, tak sa nám podarí výrazne znížiť množstvo skládkovaného odpadu a získať kvalitný kompost.

Množstvo skládkovaného zmesového komunálneho odpadu môžeme o 5 rokov znížiť až o 390 ton, viď tabuľka:

Druhy komunálnych odpadov	Množstvá odpadov v roku 2013	Množstvá odpadov v roku 2018
zmesový komunálny odpad	1091,55	700
objemný odpad a drobný stavebný odpad	253,82	250
vytriedený odpad napr. papier, plasty, sklo, kovy, tetrapaky	295,14	370
biologický odpad	151	470
Komunálne odpady spolu	1791,55	1790

Aby sa nám to podarilo, je potrebné, aby sa do systému nakladania s biologickými odpadmi v Nemšovej zapojil každý. Je niekoľko možností:

- prednostne si doma v záhradke kompostovať svoj biologický odpad
- starostlivo triediť biologický odpad do hnedých nádob
- zapojiť sa do zberu konárov
- odovzdávať biologický odpad na kompostáreň

Zavedením zberu biologického odpadu, možnosťami odovzdania biologického odpadu na kompostáreň alebo počas vyhlásených zberov sú v Nemšovej vytvorené výborné podmienky na nakladanie s biologickým odpadom. Už teda nebude žiaden dôvod na spaľovanie biologických odpadov na záhradách alebo na ich vozenie na čierne skládky.

Úspora finančných prostriedkov za skládkovanie odpadov

Predpokladáme, že cca 30 % zmesových komunálnych odpadov sa od roku 2018 už nebude skládkovať. Takto môžeme každoročne ušetriť na zvoze a poplatkoch za uloženie odpadov na skládku odpadov významné finančné prostriedky. To sa môže nakoniec prejavíť aj v znížení poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré platia všetci obyvatelia mesta.

Získanie kvalitného hnojiva v podobe kompostu

Kompost vyrobený na kompostárni v Nemšovej bude prednostne používaný pri údržbe a zakladaní verejnej zelene v meste. Mesto tak ušetrí finančné prostriedky za nákup drahých hnojív a substrátov.

Kompost má široké uplatnenie aj v každej záhrade a domácnosti. Môžeme ho použiť pri rekultivácii plôch okolo domu, zúrodňovaní pôdy na záhrade, zakladaní a pestovaní trávnikov, pestovaní takmer všetkých plodín, výmene zeminy v kvetináčoch a skleníkoch... Ocenia ho ovocné aj okrasné stromy, kríky, kvety a poľnohospodárske plodiny.

Pre tento účel si budú môcť obyvatelia mesta Nemšová po dohode s kompostárňou odobrať kompost bezplatne priamo na kompostárni.

Zdravšie životné prostredie

Vytvorením dobrých podmienok na zber a kompostovanie biologických odpadov sa zníži spaľovanie biologických odpadov na záhradkách a zakladanie čiernych skládok odpadov. Zbavíme sa tak kôp odpadu v okolitej krajine a zápachajúceho dymu. Kompost nám zabezpečí zdravšiu pôdu, kde vyrastú krásne záhony kvetov, trávniky, stromy a zdravá zelenina a ovocie.

Túto brožúru pre Mesto Nemšová pripravil Branislav Moňok z občianskeho združenia Priatelia Zeme – SPZ v roku 2014 v rámci projektu „Regionálne centrum zhodnocovania BRO v meste Nemšová“.

Investícia do Vašej
budúcnosti

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou
z Kohézneho fondu a štátnym rozpočtom v rámci Operačného
programu Životné prostredie